

ZALECENIE URZĘDU NADZORU EFTA

NR 144/06/COL

z dnia 11 maja 2006 r.

w sprawie ograniczenia obecności dioksyn, furanów i polichlorowanych bifenyli (PCB) w paszach i środkach spożywczych

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), w szczególności jego art. 109 oraz protokół 1,

uwzględniając Porozumienie pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. b) oraz protokół 1,

uwzględniając akt prawny, o którym mowa w pkt 33 rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG (dyrektywa 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych)⁽¹⁾, zmieniony i dostosowany do porozumienia EOG na mocy jego protokołu 1,

uwzględniając akt prawny, o którym mowa w pkt 54zn rozdziału XII załącznika II do porozumienia EOG (rozporządzenie Komisji (WE) nr 466/2001 z dnia 8 marca 2001 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy dla niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych)⁽²⁾ zmieniony i dostosowany do porozumienia EOG na mocy jego protokołu 1,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru EFTA 84/06/COL z dnia 6 kwietnia 2006 r., na mocy której właściwy członek Kolegium otrzymuje polecenie przyjęcia zalecenia, jeżeli projekt zalecenia jest zgodny z opinią Komitetu EFTA ds. Produktów Roślinnych i Pasz Zwierzęcych oraz Komitetu EFTA ds. Środków Spożywczych.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niniejsze zalecenie jest częścią całościowej strategii ograniczenia obecności dioksyn, furanów i polichlorowanych bifenyli (PCB) w środowisku, paszach i żywności. Jego celem jest wskazanie poziomów działania w odniesieniu do pasz i żywności.
- (2) Pomimo że z toksykologicznego punktu widzenia wszelkie poziomy powinny mieć zastosowanie do dioksyn oraz dioksynopodobnych PCB, to w 2001 r. najwyższe dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń w środkach spożywczych ustalono jedynie w odniesieniu do dioksyn, a nie w odniesieniu do dioksynopodobnych PCB, ponieważ dostępne dane dotyczące obecności dioksynopodobnych PCB były wówczas bardzo ograniczone. Podobnie w 2001 r. w akcie prawnym, o którym mowa w pkt 33 rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG (Dyrektywa 2002/32/W), najwyższe dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń w paszach ustalono jedynie w odniesieniu do dioksyn, a nie w odniesieniu do dioksynopodobnych PCB.

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.5.2002, str. 10. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2006/77/WE (Dz.U. L 271 z 30.9.2006, str. 53).

⁽²⁾ Dz.U. L 77 z 16.3.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 199/2006 (Dz.U. L 32 z 4.2.2006, str. 34).

- (3) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 466/2001, Komisja Europejska powinna po raz pierwszy dokonać przeglądu przepisów w odniesieniu do dioksyn w żywności przed końcem 2004 r. w świetle nowych danych dotyczących obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB, w szczególności w celu objęcia dioksynopodobnych PCB najwyższymi dopuszczalnymi poziomami, jakie mają zostać ustalone. Akt prawny, o którym mowa w pkt 33 rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG (Dyrektywa 2002/32/WE) zawiera podobną klauzulę dotyczącą przeglądu w odniesieniu do dioksan w paszach.
- (4) W tym samym czasie udostępniono więcej informacji na temat obecności dioksynopodobnych PCB w paszach i żywności. W rezultacie ustalono najwyższe dopuszczalne poziomy dla sumy dioksyn i dioksynopodobnych PCB wyrażonej w równoważnikach toksyczności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), przy zastosowaniu współczynników toksyczności WHO-TEF, gdyż jest to najbardziej odpowiednie podejście z toksykologicznego punktu widzenia. W celu zapewnienia płynnego przejścia do nowych zasad w okresie przejściowym oprócz nowo ustalonych poziomów dla sumy dioksyn i dioksynopodobnych PCB nadal powinny mieć zastosowanie dotychczas obowiązujące najwyższe dopuszczalne poziomy dla dioksyn.
- (5) Na ogół uznaje się, że w celu skutecznego ograniczenia obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB w żywności i paszach najwyższym dopuszczalnym poziomom powinny towarzyszyć środki pobudzania proaktywnego podejścia, w tym wyznaczanie poziomów działania w odniesieniu do żywności i pasz. Takie poziomy powinny stanowić narzędzie, dzięki któremu właściwe organy i podmioty mogą wyodrębnić przypadki wymagające zidentyfikowania źródła zanieczyszczeń i podjęcia środków jego ograniczenia lub likwidacji. Biorąc pod uwagę fakt, że źródła dioksyn i dioksynopodobnych PCB są różne, należy wyznaczyć odrębne poziomy działania z jednej strony dla dioksyn, a z drugiej strony dla dioksynopodobnych PCB.
- (6) Ponadto należy okresowo dostosowywać poziomy działania do tendencji spadkowej dotyczącej obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB i zachować aktywne podejście celem stopniowego ograniczania ich obecności w paszach i środkach spożywczych.
- (7) Udział państw EFTA w programach mieszczących się w zakresie załącznika I do niniejszego zalecenia będzie musiał zostać oceniony pod kątem ich wyłączenia spod rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG.

(8) Środki przewidziane w niniejszym zaleceniu są zgodne z opinią Komitetu EFTA ds. Środków Spożywczych oraz Komitetu EFTA ds. Produktów Roślinnych i Pasz Zwierzęcych, wspierających Urząd Nadzoru EFTA.

NINIEJSZYM ZALECA:

(1) państwom EFTA prowadzenie – proporcjonalnie do ich produkcji, zużycia i spożycia materiałów paszowych, paszy i środków spożywczych – wyrównanego monitorowania obecności dioksyn i dioksynopodobnych PCB oraz, w miarę możliwości, niedioksynopodobnych PCB w materiałach paszowych, paszy i środkach spożywczych.

Monitorowanie to należy prowadzić zgodnie z zaleceniem Urzędu Nadzoru EFTA nr 3/05/COL z dnia 19 stycznia 2005 r. w sprawie monitorowania poziomu tła dioksyn i dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w paszach oraz zaleceniem Komisji 2004/705/WE z dnia 11 października 2004 r. w sprawie monitorowania poziomu tła dioksyn i dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w środkach spożywczych⁽³⁾;

(2) Aby w przypadku niezgodności z przepisami aktu prawnego, o którym mowa w pkt 33 rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG (Dyrektywa 2002/32/WE) i rozporządzenia (WE) nr 466/2001, oraz (z zastrzeżeniem pkt 3) w przypadkach wykrycia poziomów dioksyn oraz/lub dioksynopodobnych PCB przekraczających poziomy działania określone w załączniku I do niniejszego zalecenia w odniesieniu do środków spożywczych i w załączniku II do aktu prawnego, o którym mowa w pkt 33 rozdziału II załącznika do porozumienia EOG (Dyrektywa 2002/32/WE) w odniesieniu do pasz, podejmować we współpracy z podmiotami gospodarczymi następujące kroki:

- (a) przystępować do badań w celu zidentyfikowania źródła zanieczyszczenia,
- (b) podejmować środki w celu ograniczania lub likwidowania źródła zanieczyszczenia,

(c) przeprowadzać kontrole pod kątem obecności niedioksynopodobnych PCB;

(3) państwom EFTA, w których poziomy tła dioksyn i dioksynopodobnych PCB są szczególnie wysokie, ustalenie krajowych poziomów działania dla krajowej produkcji materiałów paszowych, pasz i środków spożywczych, tak by dla około 5 % otrzymanych wyników monitorowania, o którym mowa w pkt 1, przeprowadzane było badanie w celu zidentyfikowania źródła zanieczyszczenia.

(4) państwom EFTA poinformowanie Urzędu Nadzoru EFTA i pozostałych państw EFTA o swoich ustaleniach, wynikach badań i środkach podjętych w celu ograniczenia lub zlikwidowania źródła zanieczyszczenia.

(9) państwom EFTA przekazywanie informacji, o których mowa w pkt 4, najpóźniej do dnia 31 marca każdego roku dla środków spożywczych, a dla pasz w ramach rocznego sprawozdania składanego Urzędowi zgodnie z art. 22 ust. 2 aktu prawnego, o którym mowa w pkt 31a rozdziału II załącznika I do porozumienia EOG (dyrektywa Rady 95/53/WE z dnia 25 października 1995 r. ustalająca zasady dotyczące organizacji urzędowych inspekcji w zakresie żywienia zwierząt)⁽⁴⁾, z wyjątkiem przypadków, gdy informacja dotyczy bezpośrednio pozostałych państw EFTA, kiedy to powinna być ona przekazana bezzwłocznie. Zgodnie z art. 2 ust. 1 protokołu 1 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, Urząd Nadzoru EFTA przekazuje tę informację Komisji Europejskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 maja 2006 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru
EFTA

Kristján Andri STEFÁNSSON
Członek Kolegium

Niels FENGER
Dyrektor

⁽³⁾ Dz.U. L 321 z 22.10.2004, str. 45

⁽⁴⁾ Dz.U. L 265 z 8.11.1995, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 234 z 1.9.2001, str. 55).

ZAŁĄCZNIK

Dioksyny (suma polichlorowanych dibenzo-para-dioksyn (PCDD) oraz polichlorowanych dibenzofuranów (PCDF) wyrażona w równoważnikach toksyczności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), przy zastosowaniu WHO-TEF (współczynników równoważności toksycznej z 1997 r.)), jak również dioksynopodobne PCB (suma polichlorowanych bifenyli, wyrażona w równoważnikach toksyczności Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), przy zastosowaniu WHO-TEF (współczynników równoważności toksycznej z 1997 r.)).

Żywność	Poziom działania dla dioksyn i furanów(WHO-TEQ) ⁽¹⁾	Poziom działania dla dioksynopodobnych PCB(WHO-TEQ) ⁽¹⁾
Mięso i produkty mięsne		
— przeżuwaczy (bydło, owce)	1,5 pg/g tłuszczu ⁽²⁾	1,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾
— drobiu i dziczyzny hodowlanej		
— świń	1,5 pg/g tłuszczu ⁽²⁾	1,5 pg/g tłuszczu ⁽²⁾
Wątroba i produkty pochodne ze zwierząt lądowych	0,6 pg/g tłuszczu ⁽²⁾ 4,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾	0,5 pg/g tłuszczu ⁽²⁾ 4,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾
Mięso ryb i produktów rybołówstwa oraz produktów z nich otrzymanych, z wyjątkiem węgorza ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	3,0 g żywej wagi	3,0 g żywej wagi
Mięso węgorza (<i>Anguilla anguilla</i>) i produkty z niego otrzymane ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	3,0 g żywej wagi	6,0 g żywej wagi
Mleko i przetwory mleczne, w tym tłuszcz masłany	2,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾	2,0pg/g tłuszczu ⁽²⁾
Kurze jaja i produkty jajeczne	2,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾	2,0 pg/g tłuszczu ⁽²⁾
Oleje i tłuszcze		
— Tłuszcz zwierzęcy		
— z przeżuwaczy	1,5 pg/g tłuszczu	1,0 pg/g tłuszczu
— z drobiu i dziczyzny hodowlanej	1,5 pg/g tłuszczu	1,5 pg/g tłuszczu
— ze świń	0,6 pg/g tłuszczu	0,5 pg/g tłuszczu
— mieszany tłuszcz zwierzęcy	1,5pg/g tłuszczu	0,75 pg/g tłuszczu
— Olej i tłuszcze roślinne	0,5pg/g tłuszczu	0,5 pg/g tłuszczu
— Olej ze zwierząt morskich (olej z ryb, olej z wątrobek rybich i oleje z innych organizmów morskich przeznaczonych do spożycia przez ludzi	1,5 pg/g tłuszczu	6,0 pg/g tłuszczu
Owoce, warzywa i zboża	0,4 ng/kgproduktu	0,2 ng/kgproduktu

⁽¹⁾ Górne granice stężeń: górne granice stężeń są obliczone przy założeniu, że wszystkie wartości różnych kongenerów poniżej granicy oznaczalności są równe granicy oznaczalności.

⁽²⁾ Poziomy działania nie mają zastosowania do artykułów żywnościowych zawierających < 1 % tłuszczu.

⁽³⁾ W przypadku gdy ryby mają być spożywane w całości, poziom działania ma zastosowanie do całej ryby.

⁽⁴⁾ Jeśli poziom działania zostanie przekroczony, w niektórych przypadkach nie będzie konieczne przeprowadzenie badań dotyczących źródła zanieczyszczenia, gdyż poziom tła w niektórych rejonach jest zbliżony do progu działania lub wyższy. Niemniej jednak w przypadku przekroczenia poziomu działania właściwe jest zapisywanie wszystkich informacji, takich jak okres pobierania próbek, pochodzenie geograficzne, gatunki ryb, pod kątem przyszłych działań dotyczących obecności dioksyn oraz związków dioksynopodobnych w rybach i produktach rybołówstwa.